

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 21 (917) | Субота, 1 червня 1985 року

Ціна 2 коп.

АВТОРИТЕТ — У ПРАЦІ

Про себе Іван Єгорович Спурников розповідає не багато, бо людина він скромна, робота і звик ділами, а не розмовами стверджувати авторитет.

За свої 62 роки багато встиг зробити трудівник. У п'ятиріччю втік через тяжку хворобу втратив слух, і лише у 12 років пішов у спецшколу для глухих. Та вдалось хлопцеві скінчити тільки 5 класів, бо почалась війна.

Вже 42 роки Іван Єгорович працює у Артемівському районі. Доводилось виконувати різні роботи і в радгоспі, і на меблевій фабриці. Останні 27 років І. Є. Спурников — столяр ремонтно-будівельної ділянки Артемівського склянозаводу.

Старанність у праці, наполегливість у виконанні будь-якого завдання сприяли тому, що трудівникові присвоєно почесне звання «Ударник комуністичної праці», яке він щорічно підтверджує.

У 1983 році за успіхи у праці, зразкове ставлення до своїх обов'язків передовика нагородили медаллю «Ветеран праці». У цій нагороді — оцінка роботи трудівника, визнання його авторитету у колективі. Сьогодні він прагне ударною працею гідно зустріти XXVII з'їзд КПРС.

З. СЕЛЕЗНЬОВ.
Донецька область.

З ПОВНОЮ ВІДАЧЕЮ

Усім нам добре знайомий вантажний автомобіль московського виробничого об'єднання АвтоЗІЛ імені Лихачова. У його випуску активну участь беруть також і члени Товариства, що працюють на житомирському заводі «Автозапчастина». На головний складальний конвеєр «АвтоЗІЛ» наше підприємство постачає поздовжню і поперекову тягу керма автомобіля та ще випускає 38 найменувань запчастин для ремонтних потреб.

Нечуючі трудяться на різних ділянках виробництва, але сьогодні наша розповідь про членів Товариства ремонтно-механічного цеху, що забезпечує стабільну роботу обладнання всього підприємства.

Усі металообробні машини і механізми, що є на заводі, дістають тут оновлення для подальшої роботи.

...Є над кресленням уважно схилився середнього зросту робітник. Це — токар шостого розряду Р. П. Венгловський. З ляду

вийшла досить складна деталь, от він і готується до її виточування.

— Якщо за виготовлення найскладнішої деталі взятися Роман, Йосипович, то можна не хвилюватися, — говорить майстер цеху В. С. Борешкий. — Адже він токар високого класу точності, працює з особистим клеймом.

Ударник комуністичної праці, голова первинної організації УТОГ заводу Р. П. Венгловський, завершивши завдання одинадцяті п'ятирічки до 115-ї річниці з дня народження В. І. Леніна, сьогодні працює вже в рахунок 1986 року.

На нього рівняються інші нечуючі цеху. А. С. Тишковський — один з кращих токарів заводу. На одному підприємстві він уже 31 рік. Арсеній Сільвестрович виготовляє в основному багачіні — крупні деталі обладнання. Виконавши у вересні минулого року особисте завдання чотирьох років, він докладає зусиль, щоб достроково завершити п'ятирічку.

З особистим клеймом трудяться також стругальник Михайло Семенович Лещенко. На заводі «Автозапчастина» він працює з 1956 року. Основою шліфувальний і фрезерний верстатки, навчав своїм спеціальностям молодих робітників. За 1984 рік М. С. Лещенко вийшов переможцем соціалістичного змагання серед робітників своєї професії по Міністерству автомобільної промисловості СРСР.

З повною віддачею працюють: слюсар-ремонтник Іван Маркович Чірко, стругальник — молодий робітник Леонід Петрович Середя.

Завод «Автозапчастина» систематично виконує виробничий план і договірні зобов'язання поставки продукції суміжникам. І в цьому трудовому досягненні є вагома частка праці і нечуючих робітників ремонтно-механічного цеху.

З повною віддачею працюють: слюсар-ремонтник Іван Маркович Чірко, стругальник — молодий робітник Леонід Петрович Середя.

Завод «Автозапчастина» систематично виконує виробничий план і договірні зобов'язання поставки продукції суміжникам. І в цьому трудовому досягненні є вагома частка праці і нечуючих робітників ремонтно-механічного цеху.

Завод «Автозапчастина» систематично виконує виробничий план і договірні зобов'язання поставки продукції суміжникам. І в цьому трудовому досягненні є вагома частка праці і нечуючих робітників ремонтно-механічного цеху.

З. БАРАНОВСЬКА,
інструктор-перекладач заводу «Автозапчастина».

У дні підготовки до XXVII з'їзду КПРС трудівниці Миколаївського УВП з великим ентузіазмом працюють над виконанням своїх виробничих завдань. На знімку (зліва направо) шліфувальниця меблів Т. А. Данілова, кавалер ордена Трудової Слави III ступеня М. А. Ігнатенко та І. М. Молчанова. Фото П. МАНДЕЛУ.

Більше уваги кваліфікації кадрів

Президія Центрального правління Українського товариства глухих розглянула хід виконання постанови Центрального Комітету Компартії України і Ради Міністрів УРСР «Про заходи по дальшому вдосконаленню підготовки і підвищення кваліфікації робітників не здійснює.

Планування професійного навчання і підвищення кваліфікації робітників подекуди проводиться незадовільно. В 1984 році не виконано плану підготовки нових робітників на Комунарському, Сумському, Лебединському УВП, а на Харківському УВП-1 порушили строки навчання. Не дотримують періодичності підвищення кваліфікації (один раз на п'ять років) на Дніпродзержинському, Артемівському, Єнакіївському, Полтавському УВП, 2, Комунарському, Ужгородському та інших.

На деяких підприємствах, де підготовка робітників проводиться методом індивідуального навчання, немає спеціальних кімнат для проведення теоретичних занять. Для цієї мети використовують червої кутки, які не обладнані необхідними навчальними посібниками, що значно знижує якість навчання.

Разом з тим, у роботі по вдосконаленню системи підготовки і підвищення кваліфікації робітників кадрів ще мають місце недоробки й упущення. На деяких підприємствах і в об'єднаннях Товариства рівень організаційно-методичної роботи ще не відповідає встановленим вимогам. На Ровенському, Кіровоградському, Кам'янському, Подільському, Запорізькому та інших УВП слабо налагоджена робота навчально-методичної ради, а на Ужгородському УВП-1 протягом останніх двох років вона взагалі не працювала. На Білоцерківському УВП теоретична підготовка учнів виробничого навчання не проводиться. Навчальний клас тут не обладнано навчальним матеріалом, що сприяло б успішному засвоєнню професійної майстерності. Приміщення захаращені, має неприглядний вигляд. На цьому ж підприємстві не дотримують строків тривалості навчання за програмою підвищення кваліфікації робітників, екзамени або заліки не проводять, що

значно знижує якість навчання і свідчить про формальний підхід до цієї роботи. Головний інженер УВП Л. Н. Тюхта належного контролю за підготовкою і підвищенням кваліфікації робітників не здійснює.

Планування професійного навчання і підвищення кваліфікації робітників подекуди проводиться незадовільно. В 1984 році не виконано плану підготовки нових робітників на Комунарському, Сумському, Лебединському УВП, а на Харківському УВП-1 порушили строки навчання. Не дотримують періодичності підвищення кваліфікації (один раз на п'ять років) на Дніпродзержинському, Артемівському, Єнакіївському, Полтавському УВП, 2, Комунарському, Ужгородському та інших.

На деяких підприємствах, де підготовка робітників проводиться методом індивідуального навчання, немає спеціальних кімнат для проведення теоретичних занять. Для цієї мети використовують червої кутки, які не обладнані необхідними навчальними посібниками, що значно знижує якість навчання.

На Харківському УВП 2, Ужгородському № 1, Ровенському, Кіровоградському, Сумському, Лебединському УВП підвищення кваліфікації на виробничо-технічних курсах та курсах цільового призначення, а також в школах по вивченню передових прийомів та методів праці, в 1984 році не проводилося. Не реалізовано план підвищення кваліфікації на ДВО «Електромгагіт», де заплановано охопити підвищенням кваліфікації близько 90 процентів всіх робітників об'єднання.

Президія Центрального правління УТОГ зобов'язала голів обласних відділів, директорів підприємств і об'єднань Товариства встановити систематичний суворий контроль за підготовкою, підвищенням кваліфікації робітників на виробничих і навчальних підприємствах і накреслила заходи, спрямовані на усунення виявлених недоробок і упущень.

Організаційна робота партії

Вийшов у світ перший том чотиритомного видання «В. І. Ленін, КПРС про організаційно-партійну роботу», підготовленого Відділом організаційно-партійної роботи ЦК КПРС.

Перший том «Членство в КПРС» містить, повністю або частково, твори В. І. Леніна, документи КПРС, які висвітлюють процес фор-

мування складу партії, регулювання зростання її рядів, становлення і розвитку ленинських принципів і норм членства, розширення соціальної бази партії, проблеми виховання молодих комуністів.

Книгу випущено видавничим політичним літератури.

(ТАРС).

Про основні напрями і принципи природоохоронної роботи в нашій республіці кореспондентки РАТАУ розповідає перший заступник голови Державного комітету Української РСР по охороні природи І. О. Лял.

— Під охорону закону, — відзначив він, — у нашій республіці взято практично всі природні ресурси. Успішно реалізуються перспективні плани оздоровлення навколишнього середовища для кожної області, для великих міст і районів. Велике значення мають комплексні плани науково-дослідницьких робіт по окремих регіонах республіки, таких як Придніпров'я, Донбас, Полісся та ряд інших. Над їх здійсненням працюють відповід-

ні наукові центри Академії наук УРСР. Понад 400 науково-дослідно-конструкторських установ, вищих навчальних закладів і підприємств беруть участь у різноманітних дослідженнях, впровадженні у життя наукові і конструкторські розробки, спрямовані на раціональне використання і відтворення земельних і водних ресурсів, тваринного і рослинного світу, комплексне використання мінеральної сировини і відходів виробництва, захист повітряного басейну від шкідливих викидів, створення мало- і без-

відхідних технологій. В усіх природоохоронній діяльності дуже важливою ланкою є екологічна освіта. Знання про природу, основи її раціонального використання та охорони прищеплюються на всіх етапах навчання і підготовки спеціалістів.

Завдяки широкій організаторській діяльності постійно збільшуються обсяги природоохоронних робіт. За чотири роки одинадцяті п'ятиріччя на це в республіку витрачено 1,5 мільярда карбованців державних капіталівних вкладень. Пра-

вильне використання цих коштів дало можливість, наприклад, очистити 96 процентів стічних вод, економити в промисловості більш як 79 процентів свіжої води. Рекультивовано близько 80 тисяч гектарів порушених земель.

Нині площа заповідних територій перевищила у нас мільйон гектарів. Мережа державних заповідників охоплює всі природно-кліматичні зони республіки. Дітьох мільйонів гектарів зростає площа зелених зон міст і сіл. На одного

міського жителя республіки припадає в середньому 19,5 квадратних метрів зелених насаджень загальною користуватися.

Біосфера нашої планети єдина. Тому успішно розв'язувати екологічні проблеми різного рівня можна лише при широкому міжнародному співробітництві. Українська РСР бере участь в реалізації Програми ООН по навколишньому середовищу (ЮНЕП). З 1973 року при Академії наук УРСР діє Національний комітет Української РСР за програмою ЮНЕСКО «Людина і

біосфера». Здійснюється національна програма «Людина і біосфера» на 1981—1985 роки і на період до 1990 року. Актуальні проблеми вдосконалення природоохоронної та охорони природного середовища розв'язуються в рамках загальної розгорнутої програми співробітництва країн-членів РЕВ. Члени і спеціалісти нашої республіки беруть участь у розв'язанні проблем прикордонних рік Тиси, Дунаю та їхніх приток, у роботі Міжнародної Координаційної групи по спільному вивченню Середземного моря, в міжнародних комісіях по проблемі «Гігієна навколишнього середовища», по боротьбі з сільськогосподарськими шкідливими та раді інших.

5 червня — Всесвітній день охорони навколишнього середовища

Для себе і для нащадків

Вшанування ветеранів

Сорок трудових декад готувалися до цього урочистого дня у колективі Одеського виробничого об'єднання «Електрик». І ось восьмого травня представники бригад, дільниць зібралися в обласному Будинку культури УТОГ.

При вході до культзакладу дівчата в українських костюмах приколочали до грудей запрошених червоної стрічки з позначкою «40». І це зрозуміло, адже вечір був присвячений 40-річчю Великої Перемоги і проходив під девізом «Подвиг народу — безсмертний».

...Звучить марш. Кризь «живий коридор» молоді, представників громадськості і активістів обвідділу ветеранів входять до зали і займають почесні місця. На авансцені агітбригада «Сучасник». Її виступ супроводжується показом документальних кадрів. Ветерани приємно схвилювані, на їх адресу звучать слова глибокої шанси і поваги.

Виступ голови комісії облпрофради по роботі серед глухих І. А. Сабурова і голови ради ветеранів об'єднання А. Ф. Макаса були сприйняті з великою увагою. Ім і ветеранам, присутнім у залі, відає рапорт від імені переможців передової війни робітників Н. В. Козлова.

Знову хвилююча мить. Директор об'єднання Г. В. Баранов і голова профкому В. С. Супрун вручають учасникам Великої Вітчизняної війни квіти і цінні подарунки.

Впродовж усього вечора самодіяльні артисти колективів художньої самодіяльності демонстрували свою майстерність. Особливо теплий відгук в глядачів викликала хореографічна композиція «Ні — війні!» і фрагмент літературно-музичного монтажу «Мир доміви твоєї».

Від імені ветеранів війни — учасників урочистого вечора — І. У. Козленко, В. Л. Штакер, П. Я. Ткаченко поклали живі квіти до погруддя вождя соціалістичної революції В. І. Леніна.

Ю. ГЕР.

КУЛЬТЗАКЛАД — ЦЕНТР ІДЕОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ

Н ЕЩОДАВНО у ВІРПС відбулася зустріч працівників профспілкових палаців і будинків культури, клубів і бібліотек. Розмова йшла про трудовий внесок культурно-освітніх закладів у підготовку до XXVII з'їзду КПРС.

У єдиному строю з усіма культурними країни йдуть й клубні працівники УТОГ, які також вступили у всенародну розгорнуту підготовку до наступного з'їзду партії. Їх успіхи повинні максимально сприяти всім формам і методам клубної та бібліотечної роботи на кожному підприємстві УТОГ.

Культпрацівник, як вихователь, має стати авторитетною особою в колективі УВП. А для цього необхідний тісний зв'язок з адміністрацією підприємства, його партійним, комсомольським і профспілковим комітетами. Координаційні дії клубу і виробництва — ідея своєчасна, вірна і потрібна. І здійснювати її потрібно з погодження планів між ними, щоб їх мета була єдиною. Якщо на підприємстві зловбодене питання плінності кадрів, то, напевне, логічно бачити на клубній сцені вечори і зустрічі з передовиками виробництва, що допоможуть адаптуватися людям, зокрема, молоді на виробництві. Якщо в цеху йде реконструкція, то саме час звернути увагу робітників і службовців на завдання технічного переозброєння підприємства і т. д.

Культпрацівники зобов'язані вникати в сферу виробництва. Прагнути частіше роботи це на рівні цехових колективів. Клубні дні на підприємствах повинні стати постійною формою роботи культзакладів УТОГ. Далі. Щоб бути в курсі всіх виробничих справ велику допомогу в цьому їм може надати регулярна участь в оперативних нарадах, що проводяться керівниками підприємств.

На жаль, такою увагою з боку адміністрації УВП не може похвалитися жоден з директорів будинків культури УТОГ. А дуже б хотілося, щоб керівники підприємств схилювали чітко включали до свого штату культзаклади під назвою «Цех культури» і підбили б усі плоси, що дасть цей союз у справі розвитку атмосфери творчого підйому і бойовою настрою нечу-

чих трудящих. Адже саме культзаклади можуть і повинні сприяти розгортанню соціалізму, своєчасно підхоплювати і пропитувати все нове і передове, оточити кращих працівників увагою і шаново.

«Бути заспівавцем у робочому строю!» — так образно можна визначити роль і місце культпрацівника на виробництві. І досвід в цьому плані вже є. Так, великого поширення набули в Житомирському будинку культури Товариства підбиття підземків соціалізму, вечорі-портрети кращих глухих трудящих.

як за приклад, хочеться знову звернути увагу на роботу Ворошиловградського будинку культури, де постійно проводиться цикл молодіжних обрядових вечорів: «Перша сторінка трудової книжки»; «Подорожі в професії» — це екскурсії на УВП та державні підприємства, де працюють нечуучі; кінотижень «З шкільного класу в робітничий» — показ документальних фільмів про робітничі спеціальності, зустрічі з випускниками школи для глухих дітей і передовиками виробництва та орденосцями; «Мій успіх — успіх

Бути заспівавцем

У заходах, присвячених гідній зустрічі XXVII з'їзду КПРС, велика роль відіграє тематичні наведення порядку у всіх ланках виробництва, особливо зміцненню трудової і технологічної дисципліни. З цього приводу у Ворошиловградському будинку культури проводяться актуальні цикли тематичних вечорів «Хвилина години береже», про втраті робочого часу та шкоду, яку завдають підприємству прості обладнання і спізнання на роботу членів УТОГ.

Порівняльність результатів, можливість практичного повторення передового досвіду — основні ленінські принципи соціалістичного змагання. Для пропитування і впровадження передового досвіду будинку культури Товариства використовують різноманітні форми і засоби: цикли вечорів-розповідей «Адреси передового досвіду» — Сімферопольський; успішні журнали «Виробничі об'єднання «Електрик» в минулому, сьогодні, в майбутньому» Одеський; вечорі-портрети «Економіка — справа всіх і кожного» — Ворошиловградський.

Культпрацівники УТОГ, керуючись вказівками партії, приділяють велику увагу всебічному вдосконаленню виховання молоді. І тут,

усього колективу» — розповіді про кращих комсомольців, ударників комуністичної праці.

Великою популярністю серед нечуучих трудящих користуються урочисті вечори «Присягання в робітничий клас», що проводяться у всіх культзакладах УТОГ.

Не можна забувати й про те, що трудове виховання нечуучої молоді потрібно тісно пов'язувати з ідейним, активніше передавати молодим досвід старшого покоління, зміцнювати спадкоємність революційних, бойових і трудових традицій партії і народу. Для цього культзакладам Товариства спільно з комсомольськими організаціями підприємств потрібно провести різноманітні заходи для нечуучої молоді і юнацтва, присвячені наступному партійному з'їзду та пропаганді ідей XII Всесоюзного фестивалю молоді і студентів, що пройде в Москві.

З цією метою у Волинському будинку культури УТОГ постійно проводяться політичні читання: «Час великих звершення», цикл тематичних вечорів «Ленінським шляхом йдуть покоління»; «Край голубих озер», що присвячений 900-річчю міста Луцька, усно-мімічний журнал «Вулиці нашого міста» та інші.

Доброї слави зажив серед своїх односельців тесля когослугу «Перемога» Ковдиського району Одеської області Іван Антонович Нікушен.

Сумління ставлення до своїх трудових обов'язків склали авторитет і повагу Івану Антоновичу.
Фото В. ЛЕВИЩЕНКО.

ДИРЕКТОР

Ще років чотири тому Черкаський обласний будинок культури не можна було віднести до передового культзакладу УТОГ. Не на належному рівні провадилась тут організаційно-матеріальна робота, художня самодіяльність працювала внаслідок своїх можливостей, бракувало належної дисципліни її учасникам.

Одна з причин — часті заміни керівних працівників. Сприяли цьому і краше, коли директором Будинку культури було призначено Любов Василівну Куцоську.

Найперше, що треба було зробити, — об'єднати колектив сильним прагненням до тісної взаємодії всіх ланок культзакладу, всіх працівників, добитись довіри у нечуучих відвідувачів.

— Ниде правди діти, — згадує тепер Любов Василівна, — коли мені запропонували посаду директора, трохи розгубилася, побоялася, а чи вправилось з такою відповідальною роботою? Та вагатися було ніколи, потрібно братись за діло.

Одразу знайшла ділову підтримку у нових колегах — художнього керівника Валентина Куцуні, бібліотекаря Ганни Шапаченко та інших. Практичну допомогу в організаційній роботі постійно надавав обвідділ УТОГ та його керівник Григорій Павлович Кузуб.

Минуло три роки напруженої праці. Тепер вже й про успіхи можна говорити. Значно підвищився рівень політико-виховної роботи серед нечуучих, покращилась робота художньої самодіяльності. Так, у минулому році на республіканському зональному фестивалі, присвяченому 40-річчю Перемоги, самодіяльні митці виробили одне з привозних місць.

Черкаський обласний будинок культури постійно надає шефську допомогу районним міждільничним і клубам. У 1984 році, наприклад, аматори сцени побували із концертами у Шполянському, Звенигородському, Смілянському та Уманському районах.

Колектив, очолюваний Л. В. Куцоською, виїздовий переможцем у соціалістичному змаганні серед культзакладів області. Нещодавно в урочистій обстановці голова обвідділу Г. П. Кузуб вручив працівникам Будинку культури Перехідний вимпел. Грамоту та грошову премію.

Г. КРАВЧЕНКО,
член правління обвідділу УТОГ.

Р. КОХАНІВСЬКА,
інструктор оргвідділу ЦП УТОГ.

Якщо підходити по-господарськи

ПОТЕНЦІАЛ БРИГАДИ

Однею з перших в електротехнічній промисловості країни перейшла на господарсько-бригаду кавалера ордена Трудової Слави II і III ступеня В. Ф. Махонька з Харківського електромашинного заводу. Тільки за роки минулих п'ятиріччя цей колектив, який став у своїй галузі школою передового досвіду, в три рази збільшив продуктивність праці, а кількість робітників у бригаді знизалася з 12 до 8. Про досвід впровадження господарсько-бригаду розповідає Володимир Федорович Махонько.

— Підрид розкрив величезні творчі можливості колективу. Осв кілька прикладів. Наша бригада складає пневматичні реле часу. До переходу на нову організацію праці частина готових вузлів реле надходила із заготовчого цеху. Одержували їх з переборами. Через це простоті чергувалися з штурманською. Звідси — плінність кадрів, та і якість продукції залишалася бажати кращого.

Ситуація, яка склалася, ми обговорили на зборах бригади. Думка була одностайною: складання вузлів, якими займаються заготовельники, взяти на себе. В результаті щомісяця стали складати реле на третину більше.

До недавнього часу готову продукцію пакував колектив спеціальної комплектуючої дільниці. І от, було, закінчується місяць, нас повідомляють: перший анархатний цех, тобто наш, не виконав план по номенклатурі — недодало кілька сот пневматичних реле часу. А в цеху ними забиті всі проходи! Взяли і закуванні на себе. Навантаження на людей зросло, але, уявіть, всі задоволені. Цікавине стало працювати: ми побачили кінцевий результат своєї праці.

Не задовольнило нас і розміщення устаткування на дільниці. Проведена реконструкція виправила становище. Одночасно застарілі верстати було замінено на більш продуктивні. Оновлен-

ня дільниці дало нам можливість удвоє збільшити випуск продукції.

Але сказавши, що у нас не буває збоїв у роботі, я б покритий душено. Адже, як і будь-яка бригада, наша зв'язана багатьма виробничими штиками з суміжними. Наприклад, з ливарним цехом. А він то затримував заготовки, то давав їх не в повній номенклатурі... Вичинивши становище в цьому цеху, я переконався, що тут теж можна поправити діло, але тільки впровадивши бригадний підрид. Як член парткому висловив свої пропозиції на одному з його засідань. Тепер у цеху наведено порядок, зміцнена дисципліна, у ливарників підвищилась заробітна плата. І борються тут уже не тільки за кількість виданих заготовок, а й за їх якість, повну номенклатуру, ритмічне відвантаження продукції суміжникам.

Висновок напрашується один: бригадний підрид дає можливість перейти від особистих рекордів до високої продуктивності праці всього колективу.

Д. ІВАНЕНКО.

Багато робітників вивела на самостійний трудовий шлях краща наставниця молоді, ветеран праці Львівського швейного підприємства «Силует» М. Лук'яненко.
На знімку: М. Лук'яненко (праворуч) з ученицею Д. Король.
Фото П. МІНДЕЛЯ.

ПОДИВИМОСЯ ПРАВДІ В ОЧІ

Перебрава в пам'яті призи, ні, не призи, отоплені в спиртному людські долі. Призи, називати не слід, адже живуть вдвоє і дити-спроти, несеко їм буде не читати. Іх цілий р'ят — за 20 років моєї роботи в УТОГ пішло з життя понад десять нечуючих Вінниць, які здобували п'ятикош — лише горілка стала причиною їх загибелі. Ніхто з них не дожив до 40 років. Шеряд — це ті, яким багато дано нашим ладом, нашим Товариством — живи, дерзай, твори. А вони не жили, не дерзали, не творили — вони пили. А хмельний дурман — не скандали в родині, розлучення, злочини, звільнення з роботи і «спасіння» в новій порції «бормотухи». Менше, а їм всім порівню — щоб п'яскалося в склянці і шуміло в голові.

Чи ми не боролися? Боролися, але як? На бесідах, лекціях про алкоголізм сумирно сиділи ті, хто не п'є, а ті — сиділи зовсім в іншому місці, шедро простягали юним склянку: ану, прилячайся. До звання справжнього мужчини. І вони прилучалися, пили даровану отруту, а потім самі бігли за нею, пригощали старших «друзів».

Поглянемо правді в очі — так бувало: день народ-

ження у кого, або свято яке — уже зсувалися столи в установах, споряджалися добровольці до промагу за пляшкою. Семинар завершився — обмінемо, зайшов товариш до хати — як же без цього?.. Розмовляти з друзями без пляшки ми не вміємо, а фольклор який! «Мужик з сокирою», «вогнегасник», «бомба», «бормотуха»... Якщо горілка заважає роботі — кинь роботу! — доводилося чути і кидали ж, сідали на шню сім'ї деякі. Де вже тут сором, він давно в пляшці...

До санаторію приїхав, сусіди по палаті по троячці пропонують скінгутися — для знайомства. В купе поїзда дим коромислом — пляшка на столі і провідник другу несе. Ось і борис. Пам'ятаю, у готелі у сусідів, що не вечір, то пляшка на столі. Відмовився пити — здоров'ятка перестала. «Не наш, не п'є, чокнутий!»

Тепер борітися можна! Постанова ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР і Указ Президії Верховної Ради УРСР про заходи по викориненню п'яцтва, алкоголізму — величя часу, відгук на сподівання тих, хто хоче жити світло і радісно, без болю і гіркоти за здоров'я своє і нових поколінь. Заходи круті, але потрібні і

своєчасні. Нам, працівникам ідеологічного фронту УТОГ, необхідно тепер активізувати роботу, по боротьбі з п'яцтвом. Перш за все роз'яснити зміст Указу — щоб не говорили, не знаємо. Не треба боятися, що не придуть ті, хто загато поважає спиртне — придуть їх близькі, в родині не будуть уже так терпимо ставитися до «слабкоти» чоловіка, батька. І не треба захищати п'яцця — адже, буває, що перекладачі в міліції захищають свого, спекують на тому, що не чує, що нещасний...

Хочеться підкреслити, жодного працівника обвідділу, Паладу культури, клубу не повинні бачити «під градусом!» Трапилося таке — який ти ідеологічний працівник? У тебе не буде морального права на роботу в культзакладі, на роботу по виконанню членів УТОГ. З клубів алкоголь має бути зовсім виключений, назавжди у всіх його видах, навіть у вигляді пляшки сухого вина на «голубому вогнику» Чапка чаю, гарячої кави освіжить і зігріє краще облудного тепла алкоголю, а зустріч в задушевній обстановці з товаришами, подругами і без того принесе радість.

М. НИРОВ.

м. Вінниця.

Внесок трудівників села

Зліт передовиків сільськогосподарства Артемівського району проведено нещодавно у міському Будинку культури глухих. На цьому було вшановано кращих землеробів, працівників ферм, механізаторів, представників служби побуту.

Перед присутніми за доповіддю про виконання Нюдовольної програми трудівниками села виступив заступник районозавезом В. Г. Наралюк. Він розповів про успіхи сільчан, зупинився на завданнях нечуючих у ни-

шньому, завершальному році п'ятирічки, відповів на численні запитання.

Як йшлося на злоті, трудівники села вносять вагомую частку праці у загальну справу, успішно виконуючи плани й соціалістичні зобов'язання. Серед них А. І. Сичова з селища Миронівське, С. Г. Мачуженко з колгоспу імені Тимірязєва села Никифорівки та інші.

За минулий рік на десять ударників комуністичної праці збільшилася група нечуючих передовиків. Пра-

цюючи добросовісно, активно, вони показують приклад у роботі, ведуть за собою інших.

Учасники злоту одностайно прийняли звернення до всіх нечуючих колгоспників і робітників радгоспів Артемівського району, закликаючи повсюдно підвищувати продуктивність праці і якість роботи, успішно виконати завдання завершального року і одинадцятиріччя.

З. КАРПЕНКО.

Донецька область.

ВЧИТИСЯ У ГЕРОІВ

У Запорізькій спецшколі-інтернаті для глухих дітей підготовка до ознаменування 40-річчя Великої Перемоги розпочалася заздалегідь і мала конкретний і дієвий характер. Усі заплановані заходи виводили року виконувалися чітко, за активною участю всіх учнів. Понаперед ретельно була вивчена постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні». А з початку навчального року відбулися уроки Миру, зустрічі з ветеранами війни. У жовтні весь колектив школи урочисто відзначив 40-річчя визволення України і Запоріжжя. Шум знаменних дат були присвячені спеціальні випуски стінгазет, конкурси дитячих малюнків.

Добрі справи і на рахунок комсомольців. Зимою вони організували і провели ряд заходів на тему «Подвиги радянської молоді у Великій Вітчизняній війні». Глибоко запали в дитячі серця слова, які були сказані ветеранами на зустрічах з школярами. Особливо за-

пам'ятався наказ мужньої запорізької підпільниці Варвари Литонівни Василенко, яка сказала:

«Пам'ятайте про тих людей, які вистояли ваше щастя дитинство, ростіть справжніми патріотами своєї Вітчизни, будьте гідними продовжувачами справи батьків».

У квітні теж відбулася хвилююча подія: на братських могилах біля Військово-юнону групу школярів прийняли до лав Всесоюзної піонерської організації імені В. І. Леніна і до лав ВЛКСМ.

Чимала робота по гідній зустрічі 40-річчя Великої Перемоги проводилася і в кожному класі окремо. Зокрема, учні оформляли альбоми «Герої-фронтовики» і добірки «Міста-герої», брали участь у тематичних художніх виставках.

У день комуністичного суботника, присвяченого знаменній даті, увесь педагогічний і учнівський колектив дружно попрацював, поса-

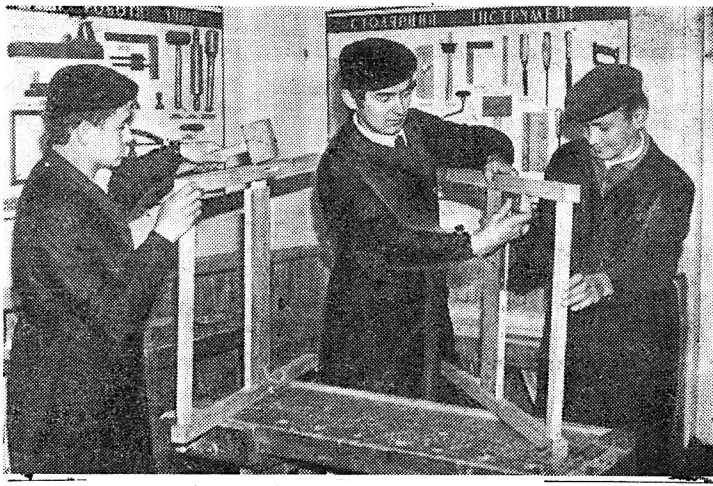
дивши 40 красенів-каштанів, які відтепер будуть символізувати ювілей видатної перемоги радянського народу.

Захоплено, ініціативно працюють вихованці школи у штабі юних слідопитів «Пошук». Вони зібрали чимало цікавих документів і фотографій. Особливий інтерес становлять матеріали про те, як було врятовано Дніпрогес, про боротьбу запорізького підпілля.

Діти свято бережуть у своїх серцях подвиг старших поколінь. Вони добре усвідомлюють велич народного подвигу, знають про ту неймовірно високу ціну, яку заплатила Вітчизна за їх щастя сьогоднішнє. Нечуючі школярі пам'ятатимуть про це завжди, і докажем їх величній пам'яті є та значна і цікава робота по гідній зустрічі 40-річчя Великої Перемоги, в якій кожний учень, кожний клас взяли найактивнішу участь.

С. МОРДУШЕНКО.

м. Запоріжжя.

Урок трудового навчання у Тербовлянській спецшколі-інтернаті, що на Тернопільщині. На знімку: (зліва направо) старшокласники І. Бігун, Р. Т. Мороз (учитель) та А. Фретов. Фото І. ШЕРБАНЮКА.

Було не так. Закохавшись у Валентина і дізнавшись про взаємність, Надія знала з ошадкижкі 600 карбованців і в день народження свого обранця подарувала йому шкряпний піджак. Розчудений хлопцев тут же зробив пропозицію і незабаром відбулося весілля. Через місяць виявилось, що характерні в них несумісні, та й чого було чекати від людей, які знали один одного місяць зо чотирь. Словом, розлучення відбулося так само швидко, як і весілля, тим більше, що дітей чи квартири своєї у молодих не було.

Але був піджак, що його недавня дружина прагнула буть-що повернути назад, а недавній чоловік вирішив завантисити в себе, до того ж безкоштовно. І почався ходіння в обвідділ УТОГ, в міліцію, на роботу, розмови-переговори, нарешті заява до народного суду, в якій позивачка доводила свої права на піджак. Суд завжди відхиляв: піджак відноситься до предметів особистого туалету, а такі, в разі суперечки, відходять до приналежності. Секретар суду, дівча, стомлена жінка, резолюцію зауважила Надія, що відповідач не вимагає ж, щоб йому віддали жінку єдину. Щодо подарунків — договору з приводу цього не було, та й що не за мода — дарувати, щоб заборити назад... Справа на цьому не закінчилася, мішанські прирастали навколо піджака кишіли, переказувати

все немає потреби та й не лише про це мова.

Мова про те, що серед нечуючих іноді доводиться спостерігати повну відсутність внутрішньої культури і проявляється це в спілкуванні наслідувати моди, в похитові до речей, що, як не прикро, часто виявляються

дорожчими за честь і совість. Загляньте ввечері до Будинку культури — похмурі шкряпні піджаки на юнаках та дівчатах, шкряпні плащі і пальта, дороги закордонні джинси — добре, якщо їх володар стрункий і худорлявий, а то, буває, побачити таке...

Одна жінка, витратившись, придбала собі шкряпану куртку, а оскільки дама вона не худенька, то вигляд у неї був як в гололівської Пульхерії Іванівни в кашаєйці. Дама ж серйозно вважала, що в модній куртці вона і красива, і сучасна... Одягатися модно — це не означає, що треба носити те, що «всі носять». Треба це подивитися, хто вони «всі». Давно відомо, що хворіший той одяг, який тобді до лиця, красивий і зручний. Це і є ознаки високої внутрішньої культури людини, і, якщо хочете, модності і елегантності. Гоняться ж за модою в тому розумінні,

щоб невідомо виділитися одягом серед інших, «довести» їм, що ти передовий, а вони — відстали, означає лише, що дані людини нічим більше виділяються — ні розуму, ні почуття, як мовиться, — тим більше скромності... Звичайно це не означає, що розумна і культур-

но людина не повинна звертати уваги на одяг, але все має бути в міру. А як визначити цю міру? Траплялося мені бувати на лекціях про моду, про мистецтво добре одягатися, і завжди дивувало те, що лектори знайомили слухачів з новинками моди у нас і за кордоном, але не пояснювали, для чого і чому це потрібно і чи можна це застосувати в нас. Не вчили людей культурі гардероба, культурі одягу. А слід би обов'язково, адже не все чуже варто нам запозичувати — взяти хоча б форми сорочки зі знаками армії США, або те, що носити — з жиру казяться...

Вбивчо проявляє себе ревнозизм, мода на нього і в обстановці квартири. В двокімнатній квартирі моїх знайомих столяра і швачки, модні «стіжки» від підлоги до стелі стоять у кожній кімнаті, тяжкі килими застилають підлогу, вони ж в-

стають на всіх стінах, одна стеля відлітає.

Мабуть, від них і запах у квартирі такий, шерстяний чи що. Пам'ятаю, подумав: а навіщо ці стінки, для двох вистачило б шафи в спальні та буфету на кухні. А господар за гордістю показував квартиру, відкрив бар у

не свідчить і те, що чимало нечуючих купили собі легкові автомашини, майже всі одружені мають свої квартири. Але добуток все відчутніше висвічує розрив між матеріальним забезпеченням і рівнем свідомості, коли барське бажання «показати себе», виділитися речами,

одягом виходить на перше місце. Як і у випадку з подарованим піджаком, невміння тих, що гоняться за крикливою модою, подивитися на сечують культури, такту, власної гідності нарешті, бо людина, яка себе поважає, не буде доводити своєї зверхності над іншими та ще таким способом.

Думається, що нашим культзакладам, а кому ж іще, треба приділити особливу увагу роботи з естетичного, морального виховання членів УТОГ, навчання їх зміни відрізяти справжню красу від удаваної, новомішанської, справжню культуру від дешевої підробки. Поки що цього немає. Мені доводилося бачити плани роботи будинків культури і клубів, якими передбачалися бесіди, зустрічі з письменниками, лікарями, працівниками соцбазу. Все це добре, але де ж зустрічі з худож-

никами-дизайнерами, модельєрами, хай не Будинку моделей, просто ательє мод, архітекторами, педагогами? Дуже важлива ніни галузь роботи з людьми пушена на самоплив, і свідомість у цьому розумінні формується за прирощено — переняття у сусіда і переплюнути його...

Не завадило б запросити до Будинку культури саме художника-дизайнера по оформленню квартири, налагодити зв'язки з модельєрами, з людьми, що знають цшу культури справжньої і підробної, і не сподіюючи запрошувати їх, а постійно.

Клубам нашим виділяють чималі кошти на передплата періодичних видань, але як подивитися — передплачують іноді малопотрібне, щоб лише повністю витратити кошти. Але є дуже потрібні журнали, в яких пропонуються інтереси сучасного життя, корисні поради по культурі житла, одягу, поведінки. Ці журнали стали б повчальними для багатьох, хто гониться за дурною красою не зі злої волі, а по неосвідченості своєї. Корисними вони будуть і для працівників культзакладів, як посібник по пропаганді нового, сучасного побуту.

Думаєш, і не збивав би мій знайомих порожні пляшки з заморськими етикетками, і не розгортали супермішанські прирастали навколо шкряпаного піджака, що виходить з моди.

М. ГАЙОВИЦ.

Тамара Васи́лівна Герасимчук — одна з найактивніших учасниць колективу художньої самодіяльності Житомирського будинку культури УТОГ.
У даробку аматора сцени чудово зіграні ролі у виставах за творами відомих радянських драматургів.
Фото І. ТОЛОЧКА.

ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ — ГАЗЕТА ВІДПОВІДАЄ

Підсумований облік робочого часу

Роз'ясніть, що таке підсумований облік робочого часу. Коли і як він ведеться?
Кіровоград.

Л. МОХОВ.

Стаття 50 Кодексу законів про працю УРСР встановлює, що нормальна тривалість робочого часу робітників і службовців не може перевищувати 41 годину на тиждень. Винятки встановлені для деяких категорій працівників. Так, скорочена тривалість робочого часу встановлена для неповнолітніх, для людей, які виконують роботи за шкідливими умовами праці, для вчителів, лікарів та деяких інших категорій.

Залежно від конкретних умов на підприємстві і в організації встановлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями або шестиденний робочий тиждень з одним вихідним днем. Відповідно до цього визначається тривалість щоденних робочих змін з тим, щоб не перевищити встановлену для даної категорії працівників тяжієву норму робочого часу.

На безперервно працюючих підприємствах (в організаціях), а також на окремих підприємствах, у цехах, на ділянках, відділеннях і на деяких видах робіт, де за умовами виробництва не може бути дотримана встановлена для даної категорії працівників щоденна або щотижнева тривалість робочого часу, за погодженням з комітетом профспілки вводиться підсумований облік робочого часу. При цьому тривалість робочого часу за місяць, квартал) не повинна перевищувати нормальну кількість робочих годин. Підсумований облік зв'язаний з тим, що тривалість роботи протягом доби може відхилитись від робочого дня нормальної тривалості.

А. ТУРОВЕЦЬКИЙ.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ ВОЛОДАРИ КУБКА — КИЯНИ

У Сумах відбувся другий розіграш кубка УРСР з футболу серед неучащих спортсменів на приз газети «Наше життя». Нинішнього року до участі в цих змаганнях було допущено шість команд — перший і другий призери чемпіонату республіки 1984 року команди м. Харкова і м. Києва, минулорічні володарі Кубка — запорізькі футболісти, переможці зональних змагань — команди Тернополя і Черкаса, а також сумчани — господарі турніру.

Формула змагань залишилась без змін: два тайми по 20 хвилин. Цей регламент урівнював шанси колективів, адже за короткий час не кожній команді буває під силу виявити себе з найкращого боку. Прагнучи швидше добитись результату, футболісти поспішали, що призводило до численних тактичних і технічних помлоку. Графік турніру теж був досить насичений, адже за три дні треба було провести п'ять ігор, що призводило до відчутних фізичних перевантажень. Проте турнір пройшов у

безкомпромісній і цікавій боротьбі, справив приємне враження і на вболівальників, і спеціалістів.

Відкрили змагання дебютанти вищої ліги першості республіки — команди Черкаса і Тернополя. Гра була рівною. Але помилка захисників тернопільців наприкінці матчу дозволила М. Коросташу відкрити рахунок забитим і принесла перемогу черкаси́ям. Наступного дня поміряться силами кияни і харків'яни. Спочатку команди обмінялися голами 1:1, були можливість в обох колективів збільшити рахунок, але гра так і кінчилась нічию. Закінчували перший тур неучащі футболісти з Сум і Запоріжжя. Забивши два гола у другому таймі, перемогу відсвяткували останні. Другий тур розпочався зустріччю столичних спортсменів і черкасів. Перемогли більш досвідчені кияни 3:0, в яких відзначилися С. Лагута (двічі) і А. Загребелько. У наступній зустрічі запорізькі футболісти завдали поразки 1:0 спортсменам з Тернополя і

стали лідерами змагань, кияни перемогли сумчан 4:0, а харків'яни втретє зіграли вничю 0:0 з тернопільцями. Нарешті четвертий тур мав визначити, хто переможе у змаганнях. Зустрічались лідери, причому в команді Запоріжжя було шість онок, а у киян — п'ять. Це означало, що запорізькі владштовує і нічия.

Гра проходила в обольєрних атаках. Долю матчу вирішив єдиний гол, забитий з 11-метрового удару за грубе порушення правил проти капітана киявської команди С. Лагута. Пенальті чітко реалізував А. Загребелько. Зустрічі команд Суми—Тернопіль і Черкаси—Харків закінчилися вничю відповідно 0:0 і 1:1. А в заключному турі кияни провели останню гру проти сумчан і впевнено перемогли, забивши п'ять голів.

Таким чином кияни стали володарями Кубка. Вони забили чотирнадцять і пропустили лише годин гол. Виступав колектив у такому складі: К. Лопата, М. Кірош, В. Мелешко, В. Бабій, О. Пастушенко, А. Загребелько, С. Мишалов, М. Макуха, В. Лаврик, О. Дяченко, О. Загребелько, Ю. Буглак, В. Костенко, С. Лагута.

В. КУЛІБАБЕНКО.

Перемогла дружба

Перед від'їздом білоруси віддали цехи Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт».

— Ваше чудове місто над Дніпром, — сказав на прощання керівник групи спортсменів, заступник директора з навчально-виховної роботи Мінського УВП БілТОВ

Виктор Порфирівич Садоний, — справило на всіх нас велике, незабутнє враження. Місто так молодого виглядає, і важко повірити, що йому вже виповнилося півтори тисячі років. Наші зустрічі і контакти з членами УТОГ були дуже корисними і залишили у нашій пам'яті почуття подяки за гостинний прийом.

В. ЩЕРБАНЮК.

Матч: Львів — Тбілісі

У древній і вічно молодий Львів прибула на товариський матч з шахів команда неучащих спортсменів з сусіднього Тбілісі.

Львів'яни виявились не «гостинними» господарями турніру, оскільки виграли всі партії, здобувши пере-

конливу перемогу. Але гості, зрозуміло, не образились. Перемогла дружба.

Потім грузинські шахісти вирушили у захоплюючі екскурсії по Львову.

В. МОСКАЛЕНКО.

Продовжать боротьбу

У Казані завершилась першість РРФСР серед неучащих спортсменів ВТОГ — учасників зонального турніру II групи. У змаганнях взяли участь 8 команд, що представляли відповідну кількість країв і областей республіки. Серед них була і команда з м. Златоуста, яка виграла першість області у Челябін-

ську у безрезультатній нічиїній грі.

Завдання перед колективом було одне — посісти перше або друге місце, що давало б можливість перейти до I групи. Відмінно справились з поставленим завданням златоустівці. У своїй підгрупі вони посіли перше місце, обігравши команди міст Барнаула, Орла і Калінінграда, і вийшли до фінальної четвірки.

Показавши зрілу, комбінаційну гру, команда із Златоуста завдала поразки спортсменам Краснодару і Горького і ввечері виборолала I місце у турнірі, що дає тепер змогу боротися за найвищі нагороди чемпіонату РРФСР.

Значний внесок у перемогу зробили Ю. Коваленко, В. Васильєв, а також студенти Златоустовського індустріального технікуму Н. Бочкарьов, Є. Соломін та інші.

В. ТИМОШЕНКО.

Челябінська область.

ЗА РУБЕЖЕМ СЕМІНАР В ОЛЬШТИНІ

За ініціативою Спілки глухих і театру глухих в Ольштині (Польща) Народна Республіка тут відбувся міжнародний семінар. В ньому взяли участь делегати, що представляють самодіяльні театри і ансамблі глухих НРБ, НДР, Данії, Італії, Іспанії, СРР, Фінляндії, Швеції, ЧССР, СФРЮ і Японії.

Питання дальшого розвитку форм спеціального мистецтва глухих обговорювалися в залі туристичного центру, де після доповіді Глушчака (Польща), Даниельсона (Швеція), Дьорффера (НДР), розгорнулося жваве обговорення. Практична частина семінару проходила в міському театрі Ольштина, що був наданий в розпорядження учасників міжнародного семінару. З великим інтересом гості з багатьох країн ознайомилися з досягненнями пантомімічної групи глухих Ольштина, якою керує режисер Богдан Глушчак. «Мова пантоміміки однаково зрозуміла глухим і чуучим, незалежно від того, в якій вони країні мешкають» — такою була одностайна думка присутніх на виступах польських мимів.

Учасники семінару високо оцінили мистецтво глухих артистів польського міста Щещіна. Організатори міжнародних зустрічей продемонстрували короткометражні кінофільми з участю мимів — такі, як «Апокаліпсис», «Капрічіс», «Парасолька», доставлені Глушчаком. Засобами пантоміміки дуже цікаво розв'язана проблема взаємодії глухого артиста з музикою і ритмікою у фільмі «Парасолька». Між іншим, ця стрічка вже не раз демонструвалася по польському телебаченню. У фільмі «Песалми» глухі артисти зялися спільно з трупою вяршавського балету. В цій мініатюрі майстерно показані етапи розвитку людства — від його виникнення до пойді, що відбуваються в наш атомний час.

В Ольштині, крім польських акторів, своє мистецтво демонстрували іспанці (вистава «Гойя»), чехословацький ансамбль «Пантоміма» (динамічна система). На перелядах були присутні численні глядачі, представники Міністерства культури ПНР.

Було прийнято рішення проводити подібні міжнародні театральні семінари-симпозіуми раз у два роки.

Турнір в Щещині

У місті Щещині (Польща) відбувся міжнародний товариський турнір глухих волейболістів, в якому взяли участь чотири чоловічі команди. В заключній зустрічі, яка повинна була назвати володаря кубка, грали волейболісти Щещини і Енгельсдорфа (НДР). У п'ятій партії господарі майданчика вели з рахунком 11:0, однак команда НДР знайшла сили і спочатку вирівняла гру, а потім і домоглася перемоги — 15:11.

Глядачі тепло привітали технічну, вольову команду гостей, що стала володарем кубка.

За матеріалами журналу «Гемайзам» (НДР).

Редактор
П. БУЛАТОВ

ДЛЯ ВАС, ШАНУВАЛЬНИКИ МИСТЕЦТВА

Закарпатський художній музей. Ужгород, альбом. Автор-упорядник О. М. Чернега-Бала. Київ, Мистецтво, 1984. Текст українською, російською та англійською мовами. Ціна 5 крб. 60 коп.

В альбомі представлені репродукції кращих творів західноєвропейського, дореволюційного, російського та українського радянського багатонаціонального мистецтва, а також твори митців країн соціалістичної співдружності — Угорщини, Румунії, Чехословаччини та інших. Вступні статті до кожного розділу знайомлять

з історією колекції, характеризують кращі твори. Закарпатський художній музей один з наймолодших музеїв нашої республіки. Початок його заснування, як і сама ідея організації зібрання, припадає на середину 1940 років, — на період визволення краю і довгожданого воз'єднання його з Радянською Україною. Видання розраховане на широкі кола шанувальників мистецтва.

ПЕТРО ЛЕВЧЕНКО. Альбом. Автор-упорядник Безухтурій, Київ, Мистецтво, 1983. Ціна 7 крб. 20 коп.

В альбомі репродукуються кращі твори видатного українського художника другої половини XIX — початку XX століття тонкого живописця і колариста, якому належать яскраві поетичні образи української природи: «На Харківщині», «Глухомань», «Україна» та інші. Альбом розрахований на широке коло шанувальників мистецтва.

ГЕОРГІЙ НАРБУТ. Альбом, автор-упорядник П. О. Біленький. Київ, Мистецтво, 1983. Текст українською, російською, англійською, французькою, німецькою та іспанською мовами. Ціна 3 крб. 90 коп.

В альбомі репродуковано твори видатного українського художника, одного з основоположників української радянської графіки Г. І. Нарбута (1886—1920). Це лише невелика частина створеного ним за 14 років діяльності. Деякі роботи з музейних фондів та приватних колекцій представлені вперше. Видання адресується широкому колу шанувальників мистецтва.

МИКОЛА ПИМОНЕНКО. Альбом, автор-упорядник І. В. Огієвська. Київ, Мис-

тецтво, 1983. Текст українською, російською, англійською, французькою, німецькою та іспанською мовами. Ціна 4 крб. 90 коп.

У подарунковому альбомі представлені кращі твори видатного українського художника, академіка, члена Товариства перекладачів, який у своїх полотнах відобразив життя і побут села, створив яскраві образи людей і народу. У вступній статті розповідається про життєвий і творчий шлях митця.

Ці книги можна придбати у київському магазині «Мистецтво» та інших книгарнях столиці України і обласних центрів республіки.
А. ПОПКО.